

A portrait of Maria Riskó-Tóth, a woman with dark hair, wearing a black top and a necklace, standing in front of a stone wall with yellow flowers.

Les om Maria Riskó-Tóth fra
Ungarn og hennes møte med
språkkaféen i Lademoen kirke

Portrettet side 6

MENIGHETSBLAD

BAKKLANDET, LADEMOEN OG LADE

NR 02_2018

| 03 LEDER:
HVEM ER JEG?

| 04 BARNAS
ALTERSKAP

| 06 PORTRETET:
VALGTE NORGE

| 10 HISTORIEGLIMT:
SLAGET VED
AUSTERLITZ

KULTUR OG BYUTVIKLING

TRONDHEIM KOMMUNE JOBBER NÅ MED DOKUMENTET **KUNST OG KULTURPLANEN** FOR 2018-2028 SOM BYENS POLITIKERE SKAL TA STILLINGEN TIL I SLUTTEN AV 2018.

STEIN ELLINGGARD
Sokneprest i
Lademoen

I forbindelse med dette arbeidet inviteres det til møteplasser med kulturlivet i byen. På et slikt workshop fikk jeg anledning å delta, noe som var meget inspirerende.

Østbyen er et område med stort mangfold.

- her bor mange studenter og unge familier.
- her finnes mennesker med store sosiale utfordringer.
- her finnes unge med stort engasjement og idealisme.
- her finnes også de som er vel etablert.
- området er også sterkt preget av ny bosetning og innflytting.

Det er mange faktorer som spiller inn for å skape et godt og trygt bomiljø som hindrer isolasjon og ensomhet. Eksempler på dette kan være hvordan

man utformer ulike botilbud, veier, parker og skole og barnehage, men også et godt **kulturtilbud**, ikke minst til barn og unge, er viktig. I bydeler med stor fattigdom og store sosiale og kulturelle forskjeller er dette kanskje enda viktigere. Min oppfordringer til Trondheim kommune er derfor i arbeidet med Kunst og kulturplanene at man prioriterer ikke minst ressursvake områder og setter av midler til å styrke arbeidet her.

Det ligger nemlig mye spennende **byutviklingsarbeid** i økt satsing på lokalt kulturarbeid, hvor bydelsbeboerne selv kan bidra. Gjennom aktiviteter som eksempel dans og teater kan barn og unge hente inspirasjon og stoff fra sin hverdag og bakgrunn som igjen kan komme til uttrykk i ulike oppsetninger. Her er prosessen like viktig som

selve resultatet. Dette skaper engasjement og stolthet og sette ord på utfordringer som flere i bydelen kan kjenne seg igjen i.

Økonomi er viktig! Noe av det som gikk igjen som tema på Workshop om kunst og kultur var dette; det er så krevende når en skal søke midler! Ikke minst til de prosjekter som kanskje ikke er så store og synlige. Mitt innspill til Trondheim kommune i arbeidet med **Kunst og kulturplanen** er derfor å holde et fokuset på forholdet mellom kultur og byutvikling, og ikke minst å sette av midler til nysatsing og nyskaping i bydeler hvor barn og unge sårt trenger et lavterskeltilbud.

For god byutvikling handler også om å utvikle et godt lokalt kulturliv.

DU ER MIN SØNN, DEN ELSKEDE, I DEG HAR JEG MIN GLEDE

(Markus evg 1.11)

DET ER ET STORT SPØRSMÅL VI ALLE GÅR Å LURE PÅ SÅ LENGE VI LEVER. OG DET ER: HVEM ER JEG ... EGENTLIG? VI BRUKER MYE AV LIVET PÅ DETTE, OG LYTTET ETTER ULIKE STEMME SOM KAN FORTELLE OSS NOE OM DETTE.

TEKST: STEIN ELLINGAARD

Den katolske presten og forfatteren Henrik Nouwen nevner tre slike stemmer som vi ofte lytter til.

En stemme sier; **Du er hva du gjør!** Hva du klarer, hva du presenterer, hva du får til med dine talenter og ressurser. Når vi opplever suksess og mestring kjenner vi at dette stemmer, det gjør godt, det er skikkelig deilig. Men, når det ikke er suksess, når vi opplever tap og skuffelse, da kommer mørket snikende. Og når vi nærmer oss slutten av livet kan vi kanskje ikke gjøre mye mer, enn å peke på poikalene vi vant, og si: «se, se, der står de», diplomene, på bøkene vi skrev, på barn og barnebarn, se, se JEG gjorde da mye bra i mitt liv.

En annen stemme sier; **Du er hva andre sier om deg.** Og det er kanskje den som betyr mest. Det er jo fantastisk når noen sier noe bra om oss. Når vi får en kompliment, anerkjennelse. Men hvor vondt, er det ikke når folk sier stygge ting, bak vår rygg, eller til oss. Du kan få tju gode tilbakemeldinger, men den du husker, den som traff lengst inn, den du ligger og tenker på om kvelden, det var den ene kritiske kommentaren. Du er hva du gjør og du er hva andre sier om deg, er to stemmer som vi ofte lytter til.

Den tredje stemmen er den som sier; **Du er hva du har.** Ja, hva har du? Jeg har utdanning, familie, foreldre, barn, jeg er gift eller ikke gift, jeg har god helse, grei inntekt, hus eller leilighet. Det er bra. Men når du mister noe av det, når et familiemedlem dør, når jobben din blir usikker, når ekteskapet ryker, hva da?

Hvem er jeg? Vi bruker mye energi på å finne et svar på dette. Vi bruker energi på det vi gjør, hva folk sier om oss og på det vi har.

En gang fikk Jesus høre følgende ord fra Gud: **Du er min Sønn, den elskede, i deg har jeg min glede.** Jesus fikk høre det, av sin himmelske far, den gang han ble døpt av Johannes i Jordan elven. Jesus fikk høre det før han hadde startet på sitt oppdrag her i denne verden, å være vår bror og dele våre kår fullt og helt.

FØR han begynte på to-do-listen. FØR han ble kjent – Før han møtte motstand. Før han ble forlatt av venner og sviktet **«du er min elskede»**. Og jeg tror at fordi dette lå så dypt forankret i Jesu personlighet og erfaring, kunne han leve i frihet fra folks forventninger, han kunne gjøre sitt oppdrag uten behovet for å bli populær eller for å tilfredsstille publikum – han visste uansett at han var den elskede.

At han hadde en far som hadde glede i ham. Jesus trengte en slik bekræftelse i begynnelsen av sin gjerning. Noe han kunne ta fram senere og huske på. Noe som gav han styrke.

Det samme gjelder for oss. Det som er mest sant om ethvert menneske. Det som ligger lengst ned; under alt, på tross av alt. Er at du er elsket av Gud. Hører du den stemmen? Det gjelder deg – det som er MEST sant om deg – er at du er elsket av Gud, og det vil aldri, aldri, endre seg.

Presten Henri Nouwen skriver om dette i en av sine bøker. Presten som på slutten av livet flyttet inn på et senter for mentalt og fysisk handikappede, for å bo og virke blant dem. Han fikk utfordringen, fra en ateistisk journalist med jødisk bakgrunn, som ble en venn av han, om å beskrive hva kristen tro er, hva den har å komme med, og hva er egentlig åndelighet? Og Nouwen svarer med boken **«The beloved» – den elskede.** Og sier: Et åndelig liv er å erfare og leve i en dyp erkjennelse av å være **den elskede.**

Jesus trengte å få høre dette ved starten av sin gjerning, da han ble døpt av Johannes i Jordan elva. Det samme gjelder for oss. Også vi trenger å få høre det av mennesker og av Gud. **At vi er elsket.**

Gud har mange veier til mennesker. Likevel er det godt for oss mennesker å ha en kokret bekrefteelse på at vi er elsket. At noen sier det til oss. Den kan komme fra en venn, en mor eller far, en ektefelle og fra Gud. Vi trenger det i dager når vi tviler, når det ikke går så bra med det som vi tenkte, når drømmer brister.

Og husk! Der finnes et sted på jorden, du alltid får komme tilbake til og å være. Det stedet heter Den hellige dåp. Der vil Gud bekræfte sin kjærlighet til deg på nytt og på nytt. Du er elsket.

Jesus trengte det og fikk hør det. Et hvert menneske trenger å få høre det over sitt liv. **“Du er den elskede, i deg har jeg min glede”**

KONTAKTINFORMASJON:

LADÉ SOKN:
Besøksadr: Harald Hårfagres gate 2.
www.kirken.no/lade
www.facebook.com/ladekirke
Kontakt: 99436000.
post.lade.trondheim@kirken.no
Postadresse: Lade menighet, Kirkelig Fellesråd i Trondheim, PB 2300 Sluppen, 7004 Trondheim.

Ansatte:
Kapellan Angelika Grandy-Teig tlf: 48131773
Kirketjener/Menighetsforvalter Øyvind Arnesen tlf: 91114112
Menighetspedagog Martine Moore Edvardsen tlf: 93054561
Diakon Sissel Håve Smørvik tlf: 46807684
Kantor Øyvind Netland tlf: 91303438
Menighetsrådsleder Johanna Trønnes, tlf: 95263425

LADEMOEN SOKN:
Besøksadr: Frostaveien 2 H
www.kirken.no/lademoen
www.facebook.com/lademoenkirke
Kontakt: 99436000
post.lademoen.trondheim@kirken.no
Postadresse: Lademoen menighet, Kirkelig Fellesråd i Trondheim, PB 2300 Sluppen, 7004 Trondheim

Ansatte:
Sokneprest Stein Ellinggard tlf: 46814084
Kapellan Angelika Grandy-Teig tlf: 48131773
Menighetspedagog Martine Moore Edvardsen tlf: 93054561
Diakon Sissel Håve Smørvik tlf: 46807684
Kantor Øyvind Kåre Pettersen tlf: 46805373
Kirketjener Ragnar Timmo Aune tlf: 91584017
Menighetsrådsleder Ingrid Stina Halmø tlf: 92408353

BAKKLANDET SOKN
Besøksadr: Frostaveien 2 H.
www.kirken.no/bakklandet
www.facebook.com/bakkekirkje
Kontakt: 99436000.
post.bakklandet.trondheim@kirken.no
Postadresse: Bakklandet menighet, Kirkelig Fellesråd i Trondheim, PB 2300 Sluppen, 7004 Trondheim

Ansatte:
Sokneprest Hilde Rosenkrantz tlf: 46815485
Kapellan Angelika Grandy-Teig tlf: 48131773
Kantor Magnus Leite tlf: 98490379
Menighetspedagog Martine Moore Edvardsen tlf: 93054561
Diakon Sissel Håve Smørvik tlf: 46807684
Kirketjener Temesgen Birru tlf: 46379462
Menighetsrådsleder Hilde Hov Lauritzen tlf: 41324791

BARNAS ALTERSKAP I LADEMOEN KIRKE

LADEMOEN KIRKE HAR FÅTT ET NYTT ALTERSKAP SOM SKAL BRUKES I BARNAS KATEDRAL. DET BLE HØYTIDELIG INNVIET PÅ EN KIRKEMIDDAG.

Bildetekst?

Sokneprest i Lademoen, Stein Ellinggard, sammen med kunstnerne bak det nye barnealteret: Kenneth (fra venstre), Andrea, Adam og Hanna.

Sokneprest Stein Ellinggard har stått i spissen for å trekke inn folk som kan lage og utforme et barnealterskap. Snekker Egil Snekvik har laget skapet, som er malt av Andrea, Adam og Hanna under ledelse av Kenneth Laugen. Her er blomst, engler, regnbue, hjerter, kors, - og en stjerne på toppen. Alterskapet ble avduket etter at alle hadde fått herlig suppe, pølse eller litt frukt. Barna tegnet bønner på hjerter, og så ble det en glad prosesjon som vandret opp til samling der fire 4-årsgamle jenter fikk hver sin kirkebok. Alle fikk være med å synge og be, tenne lys, og legge sin egentegnede bønn inn i barnealteret.

Kunstner Kennet Laugen forteller om hvordan han jobbet med tre unge for å utvikle et eget alterskap i kirken. -Litt av målsetningen var at det skulle være opp til betrakteren å tolke symbolikken i det ferdige

alteret, i og med at vi alle har forskjellige oppfatninger av livet og vårt eget forhold til skaperen.

-Vi startet med å planlegge hva rommene i alteret skulle symbolisere, det ble laget arbeidstegninger av hvert rom i alteret, i samarbeid med de unge som tok del. Tanken var at ungdommene skulle få en bevisstgjøring i forhold til hva symbolikken skulle framstille og hva målsetningen skulle være.

-Det er helt og holdent barnas ideer og tanker som skinner gjennom i sluttresultatet, jeg føler at jobben min har vært å veilede ungdommene i forhold til hvordan vi kan oppnå de effektene vi er ute etter med tanke på utsmykningen, ut ifra et maleteknisk ståsted. De har også bidratt med innspill til symbolikk, detaljer og uttrykksmåte for de tankene de har ønsket å uttrykke.

-Vi ble i samarbeid enige om at alteret skulle symbolisere livet, fra begynnelse til slutt. Dørene skulle symbolisere begynnelsen av livet og slutten av livet, alle rommene inne i selve alteret skulle symbolisere viktige ting i livet, samt faser vi går igjennom, som betyr mye for den livskvaliteten vi ønsker at livet skal inneha.

-Denne jobben har vært utrolig lærerik, det å gå litt i dybden av hva og hvordan barn og ungdom opplever livet, Gud og religion. Vi har diskutert mye rundt de forskjellige temaene, som liv og død, tro, hva som er viktig i livet osv. Det har overrasket meg hvor mye innsikt, tanker og refleksjoner ungdommene har hatt rundt de forskjellige teamene vi har uttrykt i det ferdige alteret.

Lademoen menighet takker både Kenneth, Egil, Hanna, Adam og Andrea for jobben.

RAPPORT FRA BARNAS DAG PÅ FESTNINGEN

DET BLE VELDIG VELLYKKET MED OVER 120 MED STORT OG SMÅTT.

I år var det to unge akrobater som var med og underholdt. Det var leker, ansiktsmaling og omvisning på festningen og alle så ut til å kose seg i det fine været.

LADEDAGEN

LØRDAG 25 AUGUST ARRANGERTE LADE MENIGHET FAMILIEFEST I LADEPARKEN FOR 4. GANG. LADEDAGEN I LADEPARKEN ER DET NYE NAVNET PÅ ARRANGEMENTET ETTER AT DET BLE FLYTTET TIL ETTER SOMMERFERIEN.

Nytt i år var at vi hadde salgsboder med salg av kunst og håndverk, barneklær og lefser og flatbrød mm. Vi inviterte eksterne selgere til å delta.

BARNAS BUTIKK ble en suksess. Barn ble oppfordret til å selge egne leker de ikke bruker lenger til en billig penge slik at andre barn kan få glede av de. Flere solgte alt de hadde med seg og var stolte over å tjene noen kroner.

Kor e Lade og Trond Liums blåseensemble TL BAND sto for underholdningen sammen med barnegruppa BALLADE som sjarmerte alle de oppmøtte. Mellom 2 og 300 små og store var innom i løpet av de 4 timer arrangementet varte. Kjærkommen inntekt til menigheten gjennom salg av kaffe, vaffer og grillpølser, gjør at vi kan fortsette vår aktivitet for å skape et godt miljø for nye og gamle Ladebeboere. Og vi er heldige som har så mange flotte frivillige i Lade Menighet. Tusen takk til dere og **Tusen Takk til alle som deltok på LADEDAGEN.**

VALGTE NORGE

MARIA RISKÓ-TÓTH ER KLINISK PSYKOLOG MED ETTERUTDANNING INNEN ORGANISASJONS- OG ARBEIDSPSYKOLOGI. HUN ER GIFT OG HAR TO SØNNER PÅ 10 OG 12 ÅR. DE FLYTTET FRA UNGARN PÅ GRUNN AV DET POLITISKE KLIMAET, FOR Å GI BARNA BEDRE MULIGHETER. I STARTEN VISSTE DE IKKE HVOR DE VILLE DRA.

TEKST: MARIT ARNESEN BERGENDAHL · FOTO: KIRSTEN STANGVIK/DAFFY DESIGN

- For fire år siden leste jeg en artikkel om Bastøy fengsel og likte det veldig godt. Det handlet ikke bare om dette fengselet, men synet på mennesker. Innsatte får mulighet til å lære noe og behandles som likeverdige. Det handlet om samfunnet, om toleranse, tillit og hjelpsomhet. Det er umulig å forestille seg et sånt fengsel i Ungarn. Hvordan et samfunn fungerer vises tydelig gjennom hvordan man behandler de som er i utkanten. Vi tenkte at vi ville leve i et land som det. Min mann har også alltid vært interessert i Skandinavia, så vi bestemte oss, og har ikke angret! Det er fremdeles overraskende at alle smiler på gaten. Folk som jobber i butikker og på kontorer er veldig snille og hjelpsomme. Det finnes nok noen som ikke er så åpne, men de jeg møter har vært veldig hyggelige. De er interesserte i oss som mennesker. Det er kanskje litt merkeligere for barna. I starten var det litt utfordrende på skolen, med språket, men de lærte veldig fort, de er veldig flinke. Ungarsk er veldig annerledes. Nå har vi bodd her ett år alle fire og trives veldig godt.

Maria har engasjert seg siden hun kom hit. Hun har hatt ulike

frivillige jobber, stekt vafler på sykehjem, er medlem i Byåsen internasjonale kvinnegruppe og et par ganger har hun også vært med i et husflidslag! I starten gikk hun på mange språkkafeer, men likte Kvinners Språkcafé i Lademoen kirke best. Den var bare for kvinner og det var spesielt god stemning der.

-Det var en kvinne, Hilde Berg som var veldig sympatisk. Jeg spurte om vi kunne møtes utenfor språkkafeen for å øve på språket. Det sa hun ja til, og nå møtes vi en gang i uken. Hun sa de trengte hjelp på kjøkkenet, og jeg tenkte det var en mulighet til å snakke enda mer og bli bedre kjent med de andre frivillige kvinnene. Så jeg skjærer frukt og lager kaffe hver mandag. Det har jeg gjort i ca et halvt år. Lademoen språkcafé har vært til veldig god hjelp. Alle er veldig snille, og opptatt av å hjelpe de som kommer dit. Jeg ble veldig overrasket da jeg begynte som frivillig. De som jobber med språkkafeen, spesielt Sissel, er veldig engasjert, opptatt av å finne de beste løsningene og å gjøre opplegget så bra som mulig. De finner nyttige temaer og gode måter for å få kvinnene til å snakke. Vi lærer mye, ikke

bare om språket, men om den norske kulturen, vaner og tradisjoner. Jeg liker meg også veldig godt i Byåsen språkcafé. Det er veldig fine folk der også.

Maria og mannen jobbet i en årrekke for politiet i Ungarn. Han er utdannet jurist. Etter 26 år i politiet kjører han nå buss i Trondheim og trives med det.

Hun er psykolog og jobbet først i fengsler i Ungarn, og så for politiet i kriminalsaker. Det er en tung jobb med tidvis tunge møter med mennesker, men hun brenner for yrket. Hun er nå i gang med å søke jobb i Norge. - Til å begynne var det mye praktisk å gjøre; innflytting, ta vare på barna og lære norsk. Så da var det lite tid til jobbsøking. Nå er guttene selvstendige, går på skole og klarer seg bra, og jeg kan mere norsk, så nå er jeg klar til å jobbe. Jeg venter på autorisasjonen, for å få utdanningen min godkjent i Norge. Det tar litt tid, så jeg jobber gjerne med noe annet imens, for å lære språket enda bedre. Gjerne som hjelper innen skole eller barnehage.

Vi trives veldig godt her, liker landet, byen og folkene og vil veldig gjerne delta og bidra.

- DETTE HAR REDDET LIVET MITT

ET FORSØK PÅ Å HOLDE SEG VÅKEN PÅ JOBB, ENDTE I 20 ÅR MED RUSAVHENGIGHET. NÅ ER BJØRN ARNE RUSFRI – VED HJELP AV ARBEIDSTILBUD I KIRKENS BYMISJON.

– Det er tragikomisk når man tenker tilbake på det. Det kunne endt så mye verre, sier Bjørn Arne (58). Da Bjørn Arne var i slutten av 20-årene, kunne få ha sett for seg hvordan livet hans skulle snu.

I nesten ti år hadde han hatt fast jobb i hjembyen. Livet var trygt og stabilt, og veldig «A4». Men Bjørn Arnes jobb innebar skiftarbeid. Han syntes nattjobbinga tæret på.
– Jeg kjente jeg måtte ha noe for å holde meg våken. Det ble amfetamin, da, forteller 58-åringen.

Rusfri med ny jobb

Til slutt tok amfetaminbruken overhånd. En dag sluttet han bare å gå på jobb. I mer enn 20 år var han avhengig av rus, der han brukte «nesten alt unnatt piller».

Nå har livet snudd. Bjørn Arne har vært rusfri i flere år, med jobb og egen leilighet.

– For meg har denne jobben vært selve nøkkelen. Dette har reddet livet mitt, sier 58-åringen om tilbudet han har fått i Kirkens Bymisjon.

Verdifullt arbeid

Nå ringer vekkerklokka hans hver dag klokka seks. Kvant over sju er han på plass på jobb. Her lager han hver dag frokost til kollegaene.
– Vi kommer alltid til dekket bord, vi, smiler fornøyde kollegaer. Fire dager i uka reiser de rundt og gjør oppdrag i kommunen. De gjør alt fra å rydde kulturminner og turveier til å male kystledhytter – som i dag. Arbeidet er verdifullt for lokalmiljøet og for fellesskapet. Bjørn Arne og kollegaene får stadig lovord for jobben de gjør.

For flere av dem er arbeidsplassen også det første stedet de opplever at noen bryr seg. Jobben er en støtte i livets opp- og nedturer.
– For en stund siden følte jeg at hele livet gikk imot meg. Da er det

godt å ha noen som kommer og drar en opp, sier Bjørn Arne.

Alle kan bidra

Arbeidstilbud som dette drives av Kirkens Bymisjon over hele landet. Mange av dem som kommer hit har ofte uføretrygd eller annen sosialstønad. De har kapasitet og lyst til å bidra, men kan ikke stå i det ordinære arbeidslivet. Kirkens Bymisjons arbeidstilbud gir struktur og mening i hverdagen for mange. Selv kombinerer Bjørn Arne honoræret han får for arbeidet med uføretrygd. Nylig feiret han ti år i arbeidet. 58-åringen har heller ingen planer om å slutte.

– Hva skulle jeg ellers ha gjort, om jeg ikke kunne ha vært her? sier han og smiler.

TV-aksjonen NRK 2018 går til Kirkens Bymisjon. For pengene som samles inn vil vi skape et varmere og mer inkluderende samfunn og møter mellom 700 000 mennesker. Med TV-aksjonen NRK 2018 kan Kirkens Bymisjon skape møter som kan redde liv. Ved å åpne dører og legge til rette for at flere møtes, skal vi vise hvorfor årets TV-aksjon er viktigere enn aldri før. Vi skal tilby mennesker som opplever å stå utenfor, et nytt fellesskap, en seng eller en samtale og slik bidra til at flere får muligheten til å oppnå egne mål og drømmer.

HILS PÅ ØRJAN OG MARTINE

SOM STARTA SOM HENHOLDSVIS KANTOR OG MENIGHETSPEDAGOG DENNE SOMMEREN.

Den nye **kantoren** i Østbyen heter **MAGNUS LEITE** (26). Han trådte inn i stillingen den 18. juni. «Jeg gleder meg veldig over å ha fått denne stillingen, og trives allerede godt med jobben og kollegene jeg har fått!» Magnus kommer fra Bagn i Valdres, men har bodd og studert i Trondheim ved NTNU de siste syv årene. I mai 2016 leverte han sin masteroppgave i musikkvitenskap om den norske komponisten og organisten Sigurd Islandsmoen (1881–1964) og hans «Requiem» op. 42. Senere har han studert utøvende kirkemusikk ved konservatoriet med domkantor Magne H. Draagen som lærer. Her avla Magnus samtlige avsluttende eksamener våren 2018. I tillegg til musikkstudiene har han støttefag i nordisk språk og litteratur, samt praktisk-pedagogisk utdanning.

Som musiker har Magnus også erfaring fra ulike band og besetninger, da først og fremst som bassist.

MARTINE MOORE EDVARDESEN er tilsatt **menighetspedagog** i Domprostiet. Hun er 32 år, og har 2 barn på ett og fire år. Som utdannet lektor i drama/teater har hun jobbet mye med barn og unge, både i barnehage-, museums-, og skolesektoren. Hun gleder seg veldig til å få hilse på store og små i menighetene her i Domprostiet!

BARNAS KIRKEREBUS

Ser du at bokstavene i de blå feltene er et ord?

Send ordet, navnet ditt og hvor gammel du er til presten Angelika (48131773). Hvis du sender melding før 15. oktober, har du en sjanse til å vinne en liten premie.

Hvordan fortsetter sangen? Måne og ...	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I hvilken kirke henger båten på bildet?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hvor mange disipler hadde Jesus?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hva het mora til Jesus?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hvor mange ganger kan man bli døpt?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

HISTORIEGLIMT

SLAGET VED AUSTERLITZ VI 1805

HVA HAR DETTE SLAGET UNDER NAPOLEONSKRIGENE MED VÅRT OMRÅDE Å GJØRE? DET STOD JO LANGT NEDE I EUROPA.

TEKST: PER ØVERLAND • FOTO: BJØRN LIEN

Likevel fører det oss til Lade gård. Lade Gård fremstår i dag som et av de mest komplette og best bevarte empireanlegg i Norge. Tunet omgis av den restaurerte hagen. Gjerdet er rekonstruert etter gamle tegninger. Hele anlegget ble i 1992 kjøpt av Reitangruppen. Etter et grundig restaureringsarbeid stod det ferdig i 1995 som Reitangruppens finansielle og kulturelle senter. Hovedbygningen er i stor grad ført tilbake til sin opprinnelige stil. Den har fått tilbake både ildstedene og de spesielle skyvevinduerne. Anlegget med sidebygninger og den store driftsbygningen fremstår i sin gamle glans til ære for dette historiske stedet. Trondheim har all grunn til å takke Reitan for en kostbar oppussing. I årene 2011 til 2012 ble det i hovedhusets første etasje gjennomført et vedlikeholdsprosjekt under ledelse av Jorunn Wedel Jarlsberg. I Napoleonsrommet finner vi alle veggene kledd med malte tapeter med motiver fra slaget ved Austerlitz. Det ble kjøpt i Frankrike og oppsatt omkring 1840. To motstående vegger er helt dekket av skildringer av slaget og de to andre motstående veggene mellom vinduer og dører kan vi se andre mindre bilder fra slaget. Mirakuløst nok har tapetene overlevd nær to hundre års bruk av huset.

Både Norges lærerhøgskole 1922-1960 og Sosialskolen 1962-1994 hadde lite midler til vedlikehold. Særlig ble den tyske okkupasjon av gården 1940-1945 en veldig belastning. Likevel står rommet i dag i sin opprinnelige prakt etter nennsomt stell. Det er en praktfull sal!

Det er også en annen forbindelse mellom slaget og vårt område. Napoleonskrigene hadde to ulike virkninger på folkelivet hos oss. I den første tiden ble vårt næringsliv stimulert av krigene. Særlig til de britiske øyene fikk eksport og skipsfart et oppsving slik at Trondhjems næringsliv tjente gode penger og velstanden steg. Anderledes ble annen del av denne perioden. Ved at Danmark-Norge kom på Napoleons side og engelskmennene satte inn sin blokkade mot Norge. Det medførte tap og nød hos oss. Ja, kanskje har aldri nøden vært verre enn i 1812-1813 da kornet uteble og uåret rammet oss samtidig. Napoleonskrigene rammet by og bygd i Norge verre enn for eksempel den første verdenskrigen 1914-1918. Som navnet sier var Napoleonskrigene ikke bare en, men flere kriger. Napoleons motstandere var skiftende koalisjoner helt til den siste i 1815 med slaget ved Waterloo.

I slaget ved Austerlitz 2. desember 1805 stod Napoleon mot sin tredje koalisjon av motstandere. Slaget er også kalt Trekeiserslaget. Der stod den nybakte franske keiseren mot troppene til tsar Alexander I av Russland og keiser Franz II av Østerrike. Franz II selv var ikke til stede ved slaget. De russiske og østerrikske troppesyrker ble ledet av den erfarne russiske general Mikhail Kutuzov som er en av hovedpersonene i Leo Tolstoys roman «Krig og fred». Forut for slaget var det drøftinger mellom motstanderne, men motparten kunne ikke godta Napoleons krav. Napoleon skal ha gitt inntrykk av at han stod svakere enn han faktisk gjorde. Det var en del av hans slagplan. Det er ulike talloppgaver fra slaget. Det er anslått at det skal ha vært omkring 150.000 mann til sammen. Det var 280 skvadroner kavaleri og 420 kanoner. Artilleri og kavaleri stod strategisk sentralt. Det skal ha falt inntil 30.000 mann. Napoleon tok snart den strategiske ledelse gjennom sine marskalk. Marskalk Bernadotte med sine 10.000 elitesoldater stod til en begynnelse på nordre eller venstre flanke, men flyttet dem mot det sentrale frontavnitt som en angrepsspiss. Napoleons strategi er i etterkant studert ved all verdens krigsskoler. De

er verd å studere selv om det ikke er plass til det her. Kutuzov hadde flest tropper. En oppgave stiller Napoleons 73.200 mann mot fiendens 85.700. De franske vant slaget. Det fikk store konsekvenser og er senere regnet til stor ære for de franske våpen.

Austerlitz, tjekkisk Slavkov, er i dag en liten by på omtrent 6000 innbyggere. Den ligger omtrent seks kilometer sydøst for dagens Brno, tysk Brünn, i det nåværende Tsjekkia. Den er nærmest en forstad til Brno. I 1805 lå den i Østerrike. Slagfeltet ligger mellom Brünn og Austerlitz, nær den sistnevnte. Det er et svakt bølgende jordbruksland der de to overkommandoer holdt til på hver sin lave høyde. Napoleon og hans bravader ble et yndet motiv for kunstmalerere. Det finnes svært mange malerier med ulike motiver fra hans liv. I dag står

der er minnesmerke ved slottet i Austerlitz der avtalen om våpenstillstand ble undertegnet av partene. I en rekke somre er det arrangert oppmarsj til minne om slaget med tusentalls soldater med tidsriktige uniformer og våpen. Videoer om disse arrangementene kan en se på nettet. Det er også spilt inn flere filmer om slaget. Franskmennene er stolt av denne seieren og en jernbanestasjon i det sentrale Paris heter «Gare d'Austerlitz»! Den ble bygd i 1840 og fikk først navnet «Gare d'Orleans». I 1868 ble navnet endret under keiser Napoleon III som var nevø av Napoleon I.

Napoleon Bonaparte er en gåte for historieforskerne. Hvordan kunne en ung mann fra en utkant som øya Korsica, bli hele Europas hersker? Det reiser det store spørsmålet om enkeltpersoners innflytelse på historiens gang.

Det er vanskelig å slå seg til ro med at hans innsats kan forklares ut fra at omstendighetene la forholdene til rette for ham. Han greide tydeligvis å spille på sine muligheter og kom seg fram. Litteraturen om Napoleon er meget rik. Også vår norske Alexander L. Kielland har bidratt. Boka «Omkring Napoleon» kom samtidig på norsk og tysk i 1905. Ny utgave på norsk kom i 1950 og på tysk en rekke ganger, sist i 2015! I norske litteraturhistorier er boka ofte betegnet som mindre vellykket. Det kan enhver gjøre seg opp en mening om ved å lese den på nettet. Den gir en lettlest og instruktiv gjennomgang av Napoleons liv og virke. Slaget ved Austerlitz er greit gjennomgått med vekt på Napoleons strategi for slaget. I et av de store maleriene i Napoleonsrommet på Lade gård ser vi keiseren på sin hvite hest sentralt plassert på en høyde i terrenget.

★

FÅ MED DEG NOE AV DET SPENNENDE SOM SKJER I KIRKA FREMOVER:

LADE KIRKE

De fleste samlinger er i KA-Senteret, Harald Hårfagres gt. 2, ved Ladeparken

★ BARNESANGGRUPPA BALLADE

øver hver torsdag på lade skole 14.30-15.30. Nye medlemmer i alderen 1.-3. klassetrinn er velkomne. Kontakt korleder Øyvind Arnesen 91114112.

★ FORMIDDAGSTREFFET

har samlinger kl. 12-14 tirsdagene 9.10, 13.11 og 11.12.

★ SALMEKVELD

«SYNG MED OSS» Søndag 21.10 kl. 18 inviterer vi til høstens salmekveld i Lade kirke. Vi synger nye og gamle salmer, og det blir både dikt og musikk-innslag. Fri inngang. *Musikalsk leder: Kantor Øivind Netland - Kveldens vert: Øyvind Arnesen*

★ ÅPEN KIRKE

For stillhet og ettertanke. 04.11 ALLE HELGENS DAG er LADE KIRKE åpen fra kl. 13.00 og utover ettermiddagen. Her kan du sitte ned i stillhet og ettertanke, tenne et lys hvis du ønsker og lytte til dempet musikk.

★ «MIN KIRKEBOK»

til 6-åringene 21.10 kl. 11 i Lade kirke. Invitasjon kommer i posten

★ JULEMESSE

30.11 og 1.12 - Julerettening i Ladeparken 1.12 kl. 15. Nisse-orkester og servering av gløgg

KIRKE-YOGA

i Lademoen kirke. Torsdager kl.19.30: 18.10., 15.11., 6.12.

LADEMOEN KIRKE

★ SPRÅK-KAFÉ

hver mandag kl. 11.00 for kvinner og kl. 18.00 for alle.

★ ELDRES HYGGESTUND

Onsdager kl. 12.00. 12.9, 10.10, 14.11, 12.12.

★ BARNAS TEATERVERKSTED

4 samlinger for barn mellom 8-10 år. Kontakt Elise Hørgård Unsmo tlf. 911 10 482 for mere informasjon eller se vår nettside.

★ KIRKEYOGA

torsdager kl. 19.30. 6.9, 18.10, 15.11, 6.12

★ KIRKEMIDDAG

torsdager kl. 16.30-18.00. 27.9, 18.10, 15.11 og 6.12

★ GUDSTEJENESTEN KIRKESKIPET

(barn 1-3 år): lørdag 20.10 og 17.11 kl. 09.30

★ LADEMOEN KIRKEKOR

onsdager kl. 19.00 Kontakt Øyvind K. Pettersen tlf 468 05 373

★ ALLEHELGENSSØNDAG

for barn søndag 4.november kl. 11.00. Deler av teaterstykket Farvel, Herr Muffin vises.

★ BABYSANGKURS

tirsdager v/Ingrid Synnøve Østvang. Mere informasjon på vår nettside www.kirken.no/lademoen

★ TROSOPPLÆRINGS FOR VOKSNE

Enkel undervisning om sentrale deler av den kristne tro v/Ola E. Domaas og Stein Ellinggard. Tirsdager kl.18-19. 23.10,30.10, 6.11. 13.11 og 27.11

BAKKE KIRKE

★ BABYSANG

har treff på Bakklundet menighets-senter hver torsdag kl.11.00

★ BAKKLANDET MISJONSFORENING

treffes på Bakklundet menighets-senter mandag 15.10, 05.11 og 26.11 kl.17.30

★ TEN-SING

har øvelser på Bakklundet menighetssenter hver onsdag kl.18.00 - 21.00

★ JAZZMESSER

Jazzmesser i Bakke kirke på følgende søndager: 28.10 og 09.12 kl.18.00

DIAKONIENS DAG 2018

30.09 kl.11.00 feires diakoniens dag med felles gudstjeneste i Bakke kirke. Temaet er internasjonal diakoni. Kirkekaffe og en deilig smak av Madagaskar etter gudstjenesten.

KAOS OG VELSIGNELSE

ETTER FIRE ÅR OG UTALLIGE KVELDER OG FORMIDDAGER, ER JEG OVERBEVIST: SPRÅKKAFÉ I LADEMOEN KIRKE ER EN VELSIGNELSE.

Språkkaféene våre har som mål å skape en god og alminnelig arena for å snakke norsk sammen. På den måten kan fremmedspråklige øke sine norskkunnskaper – ikke bare i teorien, på skolebenken eller på papiret, men i helt vanlige møter med nordmenn. I Lademoen kirke drives to språkkaféer, en på formiddagen for kvinner, og en på ettermiddagen for alle. I perioder er det mange som benytter seg av tilbudet, i andre perioder er det bare noen få som dukker opp. Hver mandag, gjennom hele året (skoleåret), stiller frivillige opp med smil, kunnskap, pågangsmot og hele seg selv. For å møte noen kjente og mange ukjente. De er godt kompetente, og gjør en fantastisk jobb for at det skal være godt for de besøkende å komme til Lademoen kirke. Kaféerverter kaller de seg. Og kaffekoking er en av de oppgavene de gjennomfører. De har som oppgave å sørge for at mange forskjellige mennesker, med helt ulike utgangspunkt og forhåndskunnskaper, skal bli møtt på en god måte og forbedre norsken sin i løpet av 90 minutter. Jeg tør påstå at de greier det. Mandag etter mandag. Med smil og latter, varme blikk og stort mot!

Det er stille i kirka når jeg låser meg inn. Men jeg hører det sildrer av vann på kjøkkenet. Der er Berit allerede i gang med å vaske frukt. Kaffen er ikke satt på enda, men det skjer snart. Det er Petrs oppgave. Petr fra Tsjekkia har vært en av de ivrigste frivillige. Hans oppgave er å koke kaffe, te, sette fram kopper og andre praktiske kjøkkenting. Det er alltid trygt og godt når han er på plass, for blir det tomt i kaffekanna er han kjapt på bena og lager mer. Sørger for at alle får.

Vi setter til bord og stoler. Snakker om hvor mange som kommer i dag? Sjekker loggboka fra forrige mandag og vurderer fram og tilbake. Vi lager plass til tre grupper. Kanskje blir det for lite med to. Berit og Grethe snakker sammen om opplegget. De har forberedt seg med ark som skal deles ut og med en felles øvelse som skal riste oss sammen i starten. Jeg kjenner at det hele er i trygge hender. Her kan jeg bare komme og være en ekstra person som kan bidra der det trengs.

I god tid før klokka passerer seks, hører vi stemmer ute i våpenhuset (gangen). Vi hilser og presenterer

oss, skriver navneskilt og forsøker å uttale fremmedartede navn på en riktig måte.

Så er vi plutselig i gang! Vi er 25 personer i Lademoen kirke denne kvelden. Det blir litt kaotisk når vi skal stille oss i to sirkler på gulvet for å vise hverandre bilder av forskjellige kjøretøy og stille hverandre spørsmål på norsk. Alle snakker i munnen på hverandre, lydnivået øker og jeg tenker at nå har lederne mistet kontrollen helt! Men det har de ikke. Og «kaos er bra», sier de. For kaos fører til at vi må snakke sammen og prøve å forstå hverandre. Dessuten er det ikke så farlig om man sier noe feil når det likevel er kaos. Kaos i kirka er bra når det er språkkafé. Og midt i kaoset mellom alle kroppene som er i bevegelse og alle lydene som svirrer i kirkerommet, kan jeg skimte et tent lys i lysgloben. Kanskje var det en av kafévertene som tente det i en stille bønn for kvelden, eller kanskje var det en av gjestene som kjente at i dag var det godt å tenne et lys i denne kirka.

Og jeg tenker: Språkkafé i Lademoen kirke er en velsignelse.

SPRÅKKAFÉ

I LADEMOEN KIRKE startet 23.5.2013 med 13 personer (derav 5 norske). Etter en litt ustabil innkjøring på et år, landet språkkaféen ukentlig på mandager (hver mandag kl 18). Tema varierer, for eksempel: tall, vårtegn, hverdagsmat, klær, geografi, dyr, barneleker, reisemåter, jul, klokka osv. Nå er det 10-20 som besøker språkkaféen hver mandag. I tillegg kommer 3-4 som får leksehjelp av to unge kvinner som hjelper til med det. Kvinners språkkafé startet 25.9.2015. Første tiden på fredager, men nå er den også ukentlig på mandager kl. 11.00. Den er åpen for kvinner, og det er lov å ta med barn. Litt færre deltar, 8-15 er normal oppslutning. I alt har vi ca. 25 frivillige medarbeidere i dette arbeidet.

Velkommen i kirke:

GUDSTJENESTER LADE, LADEMOEN OG BAKKE

30.09 - 09.12 - 2018

19. SØNDAG I

TREENIGHETSTIDEN 30.09

BAKKE KIRKE kl.11.00
Høymesse. Spr. Rosenkrantz, kap. Grandy-Teig, diakon Smørvik. Diakonien dag Felles gudstjeneste for alle tre menighetene

20. SØNDAG I

TREENIGHETSTIDEN 07.10

BAKKE KIRKE kl.11.00
Høymesse. Vikar
LADE KIRKE kl.11.00
Høymesse.
Spr. Rosenkrantz

21. SØNDAG I

TREENIGHETSTIDEN 14.10

LADE KIRKE kl.11.00
Høymesse. Vikar
LADEMOEN KIRKE kl. 11.00
Høymesse. Spr. Rosenkrantz

LADEMOEN KIRKE

Torsdag 18.10 kl.16.30
Middag og gudstjeneste.
Kap. Grandy-Teig

22. SØNDAG I

TREENIGHETSTIDEN 21.10

BAKKE KIRKE kl.11.00
Høymesse. Kap. Grandy-Teig
LADEMOEN KIRKE kl. 11.00

Høymesse. Vikar

LADE KIRKE kl.11.00
Familiegudstjeneste, utdeling av 6-årsbok. Spr. Ellinggard

BOTS- OG BØNNEDAG 28.10

BAKKE KIRKE kl.18.00 Jazzmesse.
Spr. Rosenkrantz
LADE KIRKE kl.11.00 Høymesse.
Spr. Rosenkrantz

ALLEHELGENSDAG 04.11

BAKKE KIRKE kl.11.00 Høymesse.
Vikar

LADE KIRKE kl.18.00

Minnegudstjeneste. Spr. Ellinggard, Spr. Rosenkrantz
LADEMOEN KIRKE 11.00
Allehelgenssøndag for barn. Dukketeater. Kap. Grandy-Teig.

25. SØNDAG I

TREENIGHETSTIDEN 11.11

LADEMOEN KIRKE kl.11.00
Norsk-etiopisk gudstjeneste
Spr. Ellinggard og Birru.
LADEMOEN KIRKE Torsdag 15.11
kl.16.30 Middag og gudstjeneste.
Spr. Ellinggard

26. SØNDAG I

TREENIGHETSTIDEN 18.11

BAKKE KIRKE kl.11.00 Høymesse.
Spr. Rosenkrantz

LADE KIRKE kl.11.00

Høymesse. Vikar
LADEMOEN KIRKE kl.11.00
Ung messe. Konfirmantene fra Domprostiet deltar.
Kap.Lerdahl og Kap. Grandy- Teig.

DOMSSØNDAG/ KRISTI KONGEDAG 25.11

BAKKE KIRKE kl.11.00
Høymesse. Spr. Rosenkrantz
LADEMOEN KIRKE kl.11.00
Høymesse Spr. Ellinggard

1.SØNDAG I ADVENTSTIDEN 02.12

BAKKE KIRKE kl.11.00
Familiegudstjeneste utdeling av 4-årsbok. Spr. Rosenkrantz
LADE KIRKE kl.11.00
Familiegudstjeneste.
Kap. Grandy-Teig
Torsdag 6.12 Lademoen kirke
kl.16.30 Middag og barnas lys-
messe. Kap.Grandy-Teig.

2. SØNDAG I ADVENTSTIDEN 09.12

BAKKE KIRKE kl.18.00
Jazzmesse. Spr. Ellinggard
LADEMOEN KIRKE kl.11.00
Høymesse. Spr. Ellinggard

LADE, LADEMOEN og BAKKE kirke takker sine annonsører:

Kjeldsberg
ORDENTLIG KAFFE
Siden 1976

VÆRNESSE
Elektrisk
Tlf.: 73 52 22 80
Innherredsveien 1, 7014 Trondheim

Mollenberg Antikk
Nonnegata 28, T: 73 51 33 43, M: 915 70 829
Bymøbler, klokker, parafinlamper m.m
**Åpent onsdager 17-20, torsdager 17-20
minst annenhver lørdag 11-15**
(se på inngangsdøren for nærmere informasjon)

Oppussing av steiner
Navnetilføyinger
Nedsliping av steiner
Bolting av steiner
Gravlykter og tilbehør
Nye steiner
TO STORE UTSTILLINGER
TRONDHEIM GRAVMONUMENTER AS
Byneset v/Rye, 920 99 749
Prinsens gt.45, 73 50 27 80

BUNNPRIS
BUNNPRIS ROSENBORG AS
Weidemannsveien 4, 7014 Trondheim
Tlf.: +47 73 52 20 28
bprosenborg@bunnpris.no
www.bunnpris.no

LAUGSAND BYDELKAFÉ
Thomas Von Westens gt. 34
Telefon: 72 54 21 95
Åpent hver dag mellom kl. 10-15.
Lørdager stengt.
Smerbrød, kaker, småretter og à la carte.
Dagens middag fra kl. 13.00
Vi tar i mot bestilling på catering
Egnet sted for tilstelninger ved
barnedåp - konfirmasjon - runde dager - minnesamvær.

TANNREGULERING
BERG NIELSEN
Tannlegespesialist
Mellomveien 2, Buran, Tlf.: 73 52 54 88

FLATÅS
BEGRAVELSESBYRÅ

carpoint
Pure electric
Elektriske kjøretøy i mange
varianter for private og
bedrifter. Stille, effektiv og
miljøvennlig mobilitet.
Bil, moped, mc og sykkel.
www.carpoint.no
Tel.: 73 91 52 00

Svanholm
Begravelsesbyrå
www.svanholm.no
Døgntelefon: 73 89 11 40

REMA 1000
LADE
bare lave priser

Fermate
Trenger du noen å snakke med?
Kontakt FERMATE NIDAROS, tlf 952 75 210 eller epost: fermatenidaros@gmail.com
Støren kirkekontor, Rådhuset Støren. Vi kan gjøre en avtale om samtale også andre steder
1 samtaletime: kr 300
Fermate Nidaros eies av Stiftelsen Diakonova i samarbeid med Gauldal prosti og
Diakonifelleskapet Nidaros. Mer info om Fermate: www.fermate.no

coop
obs!

DEN NORSKE KIRKE
Kirkelig Fellesråd i Trondheim
GRAVSTELL
www.kirken.no/Trondheim
994 36 000 • post.trondheim@kirken.no

LADEMOEN
TANNLEGEKONTOR
TLF 73 87 80 80

MØBELRINGEN
LADE
Hakon VII's gt. 6, 7041 Trondheim - Tlf: 73 84 95 95
ÅPNINGSTIDER:
Mandag - Fredag: 10.00 - 20.00
Lørdag: 10.00 - 16.00

SYNG MED OSS
SALMEKVELD I LADE KIRKE
21.10 kl. 18. Vi synger nye og gamle
salmer, Dikt og musikk-innslag.
Fri inngang. Musikalsk leder:
Kantor Øivind Netland
Kveldens vert: Øyvind Arnesen

ÅPEN KIRKE
FOR STILLHET OG ETTERTANKE
04.11 ALLE HELGENS DAG er LADE
KIRKE åpen fra kl. 13.00. Her kan du
sitte ned i stillhet og ettertanke, tenne
et lys og lytte til dempet musikk.

Det er ingen selvfølge at noen ordner bursdagsgave

Tusenvis av barn i Norge opplever at
det knyter seg i magen hver dag.

Vil du hjelpe familier som sliter med
alkohol- og rusproblemer?

Send VIPPS til 13130 (valgfritt beløp)

Send SMS "BK VENN" til 2210 (kr. 100)

NESTE NR. KOMMER UT UKE 49 • STOFF LEVERES INNEN UKE 47

Bladbærerne henter bladet på Østbyen eller Lade kirkekontor. Henting kan avtales ved henvendelse til kontorene.
Menighetsbladet gis ut av Bakklandet, Lademoen og Lade menigheter. Bladets kontonr. er: 8601.43.54036.
Gaver til menighetsbladet kan sendes til denne kontoen eller leveres på kirkekontorene.